

RUSH

GESTAALDE PERFECTIE

Al twintig jaar op eenzame hoogte: Rush, supertrio uit Canada. Ooit begonnen als Led Zeppelin rip off, maar inmiddels onbetwiste koploper inzake symfonische rock. Toch beginnen ook bij Geddy Lee, Alex Lifeson en Neil Peart de jaren stilletjes aan te tellen. Aan het eind van een uitgebreid onderhoud zal zanger/bassist Lee het dan ook onomwonden toegeven: Rush heeft niet het eeuwige leven.

Tekst: Luc Begas

Lui achterover en met zachte stem werkt Rush-bassist Geddy Lee het laatste interview van deze dag af. Nog even en de Europese promotietrip voor Counterparts zit er bijna op. De wijde horizon wenkt, want net als zijn drummende collega Neil Peart heeft de bebrilde frontman het fietsen ontdekt. Voor hem echter geen barre tochten over oneindige zandweggetjes in Afrika of langs duizelingwekkende afgronden, maar gewoon van stad tot stad met duidelijk op de kaart gemarkeerde rustplaatsen. Geddy Lee hoeft zich niet meer zo te bewijzen. Hij geniet liever van de ontspanning dan zich opnieuw in een wild en onbekend avontuur te storten.

EPISCHE GRANDEUR

Op het persoonlijke vlak mag de drang tot vernieuwing bij de omzichtig pratende bassist ietwat verdwenen zijn, de muziek van zijn band is nog steeds opvallend vitaal. Counterparts is een waardige aanvulling op het toch al bijzonder indrukwekkende Rush-oeuvre. Want noem mij één andere band die twintig jaar lang een opmerkelijk experimenteerdrijf weet te koppelen aan een verbazend hoog kwaliteitsniveau. Of het nu gaat om de filosofische en epische grandeur van 2112, de filmische schoonheid van Moving Pictures of de symfonische kracht van Power Windows, Rush heeft haar fans vrijwel nooit teleurgesteld. Het enige album waar Geddy Lee naar eigen zeggen slechts met gekromde tenen naar terug kan luisteren is het al te pompeuze album Carress Of Steel, waar de band nog volop bezig was haar eigen mogelijkheden te verkennen.

Counterparts daarentegen bevat alle elementen die Rush tot een gezaghebbende band maakten. Spannend, onderhoudend en pas na ettelijke luisterbeurten haar diepste geheimen prijsgevend. Opvallendste detail aan Counterparts is in ieder geval dat gitarist Alex Lifeson na een meer prominente rol op Roll The Bones voorgoed in de voorste linie is teruggekeerd. "We hebben voorafgaande aan deze plaat een paar flinke woordenwisselingen gehad. Alex vond dat zijn rol als gitarist op de laatste platen steeds

minder uit de verf kwam en daar baalde hij behoorlijk van. We hebben er deze keer dus bewust voor gezorgd dat zijn aandeel weer een stuk groter zou zijn. Dat begon eigenlijk al bij het componeren. Slechts drums, gitaar en bas, niks geen toeters of bellen. De ruimte die we daardoor kregen hebben we besteed door naast de gitaar meer aandacht te besteden aan de zang. Dat de zangmelodieën goed klonken was bij voorbaat niet genoeg. Zelfs na duizend keer zingen moest ik ze nog leuk en uitdagend vinden. Als zanger is dit zeker één van mijn beste platen."

Een ander element dat volgens Geddy Lee van doorslaggevende betekenis was voor de kracht van het nieuwe album is een andere wijze van werken in de studio. "We wilden iemand die ons kon uitdagen, die onze sound op een onorthodoxe manier kon opnemen. Vooraf dachten we eigenlijk dat het niet zou lukken iemand te vinden, maar de uiteindelijke engineer Kevin Shirley bleek een gouden greep. Door de opnameprocedure anders te laten verlopen dan normaal, hebben we een spanning in onze muziek kunnen leggen die we op de gebruikelijke manier zeker niet zouden hebben bereikt. Vooral de drums en bas klinken een stuk natuurlijker dan normaal. Het eindresultaat klonk in eerste instantie zelfs zo ruw dat we in de eindmix het geluid moesten bijschaven. Het klinkt vreemd, maar ook wij leren in de studio op elke plaat bij."

BUITEN DE SCHIJNWERPERS

Wie Rush anno 1993 vergelijkt met Rush in haar begindagen, hoort een wereld van verschil. Van de vroege Deep Purple- en Led Zeppelin-invloeden is nu weinig meer te bespeuren. Een evolutie die Rush volgens Geddy Lee alleen heeft kunnen doormaken door als band bewust te kiezen voor een plaatsje buiten de schijnwerpers. "We zijn nooit een band geweest die voor

krantenkoppen zorgden. We maken een plaat, gaan op tournee en houden ons vervolgens weer netjes met onze privélevens bezig. Dat is een beetje het stramien dat we altijd hebben gevolgd. We hebben nooit geforceerd geprobeerd om tot rocksterren uit te groeien. Dat is niet onze stijl. En die aanpak heeft zeker zijn goede kanten gehad. Het gaf ons de tijd en ruimte om ons eigen werk van een afstand te bezien en te leren van onze fouten. We hebben altijd meer gezien in een carrière op de lange termijn en daar zijn we geloof ik behoorlijk goed in geslaagd."

EEN BROERTJE DOOD

De eerste en waarschijnlijk belangrijkste stap voorwaarts naar een langdurige carrière zet Rush al in 1974, met het aantrekken van drummer Neil Peart, die na het debuut John Rutsey komt vervangen. Peart ontpopt zich niet alleen als een meesterlijk drummer, hij zal vanaf dat moment ook als tekstschrijver een onuitwisbaar stempel op de ontwikkeling van de band drukken. Ongelooflijk, maar waar is de uitleg van Geddy Lee dat de drummer daarvoor nog nooit van zijn leven een songtekst heeft geschreven? "Ik weet het, het klinkt onwaarschijnlijk, maar het is niet anders. Toen Neil bij ons kwam zagen we al gauw dat hij de hele dag bezig was met boeken lezen. Omdat Alex en ik een broertje dood hebben aan het schrijven van songteksten, leek het ons een goed idee om Neil te vragen of hij het eens wilde proberen. Niet veel later kwam hij met de tekst van Anthem aanzetten en we waren meteen verkocht. Vanaf dat moment is hij zijn talent, waar hij zelf overigens ook nauwelijks weet van had, verder gaan ontwikkelen."

ONGRIJPBAAR BEEST

Een kleine twintig jaar later staat Rush nog immer aan de absolute top. Terugkijkend op de meer recente hoofdstukken Presto en Roll The Bones ziet de bassist die platen vooral als opstapje, als vingeroefeningen voor Counterparts. "Vanaf Presto zijn we eigenlijk al bezig om een beetje terug te keren naar meer eenvoudige songstructuren. Meer aandacht voor de ritmische en melodieuze aspecten van een song dan het opeenstapelen van ideeën. Op de laatste twee platen was er wel een aanzet, maar het resultaat bleef uiteindelijk steeds achter bij de verwachtingen. Over Roll The Bones waren we achteraf eigenlijk best wel gefrustreerd. Er had veel meer ingezet. De produktie liet op sommige punten te wensen over. Pas bij Counterparts hebben we de rauwheid en directheid bereikt die we steeds voor ogen hadden." Vooral het aandeel van keyboards in de sound van Rush is steeds meer teruggedrongen. Geddy Lee neemt het woord keyboards nu zelfs met enig afgrijzen in de mond. "Ik dacht altijd dat keyboards je sound konden uitbreiden. Dat het je kon helpen je beperkingen te overschrijden. Maar steeds meer heb ik gemerkt dat juist het tegendeel het geval is. Het gebruik van keyboards geeft meteen een bepaalde tint aan je geluid, waardoor alles al snel hetzelfde gaat klinken. Ze werden steeds meer een last op onze schouders dan een hulpmiddel. Vooral live liep het helemaal uit de klauwen, het was

een ongrijpbaar beest geworden. Mijn houding ten opzichte van keyboards is nu eigenlijk helemaal omgeslagen. Alsjeblieft, hou ze van me vandaan, zeker als ik met nieuwe nummers bezig ben."

VOORTREKKERSROL

Ondanks die eerder genoemde experimenteerdrijf heeft Rush in de loop der jaren een geluid ontwikkeld dat volkomen haar eigen is. De hoge stem van Geddy Lee, de ruimtelijke gitaarsound van Alex Lifeson en het ingenieuze drumwerk van Neil Peart maken de band onmiddellijk uit duizenden herkenbaar. Geddy Lee zal het niet ontkennen. Voor eventjes laat hij zijn professionele masker val-

len om die constatering met een brede grijns te onderstrepen. "Iedere band streeft ernaar een eigen plaatsje te veroveren. En of iemand dat nou leuk vindt of niet, ik denk dat met een gerust hart van Rush te kunnen zeggen. Natuurlijk hebben we zelf ook flink gespiet bij andere bands, maar we hebben wel altijd geprobeerd er iets heel eigens uit te destilleren. En dat ging vaak met bloed,

zweet en tranen. Ik ben dan ook terecht trots als iemand ons dat compliment maakt."

Tegenwoordig vervult Rush zelf een voortrekkersrol. De invloed op talloze symfonische bands zoals Dream Theater wekt geen verbazing, maar ook uit het Seattle-kamp kwamen de afgelopen jaren opvallend veel geluiden van bands zoals Soundgarden en Pearl Jam die het Canadese trio als inspiratie noemden. Geddy Lee staat er niet zo van te kijken. "Ik kan me goed voorstellen wat die bands in ons zien. De ritmische benadering, het plezier in het spelen, de agressie die onze oude platen uitstralen, dat zijn elementen die ik duidelijk bij die bands terug herken. Dream Theater ken ik zelf niet, maar dat heb ik al van meer mensen gehoord. Ik moet hun plaat toch maar eens gauw gaan beluisteren."

DEZELFDE PLATENCOLLECTIE

Counterparts laat horen dat Rush nog jaren mee zou kunnen, maar voor hoe lang nog blijft zelfs voor Geddy Lee een grote vraag. "Deze nieuwe plaat heeft ons veel goed gedaan. We zijn weer eens goed door elkaar geschud en weten weer welke kant we opwillen. We werden lui, te netjes en te behoudend en daar hebben we nu gelukkig tijdig verandering in kunnen brengen. Toch kan ik niet precies zeggen hoe de toekomst er uit ziet. Ik kan niet ontkennen dat er binnen de band nu meer meningsverschillen zijn dan voorheen. Onze smaken zijn in de loop der jaren toch behoorlijk uiteen komen te liggen. Vroeger hadden we grotendeels dezelfde platencollectie, maar dat is tegenwoordig allang niet meer zo. Daar is op zich niks mis mee, want ik ben van mening dat we daar als band alleen maar voordeel uit kunnen putten. Het geeft meer discussie en daardoor meer bezinning waar je mee bezig bent. Aan de andere kant wordt het wel steeds moeilijker om iedereen volledig tevreden te stellen. Het is de vraag hoe lang ieder van ons daar genoeg mee neemt. Een voorspelling waar ik me niet aan durf te wagen. Maar ja, Rush is ook niet voor eeuwig bedoeld."

**"IK KAN NIET ONTKENNEN
DAT ER BINNEN DE BAND NU
MEER MENINGSVERSCHILLEN
ZIJN DAN VOORHEEN...
MAAR JA, RUSH IS OOK NIET
VOOR EEUWIG BEDOELD."**

